 © Mariusz Formanowicz, 2008-2026

Tomasz Niezieliński (1847-1920)

Tomasz Niezieliński

Tomasz Niezieliński urodził się 18 września 1847 roku w Buku, jako siódme dziecko Kacpra i Amalii z Gendralów[1]. Za wzorem ojca, uczestnika dwóch wcześniejszych zrywów niepodległościowych, wziął udział w powstaniu styczniowym[2]. Był prawdopodobnie najmłodszym z wywodzących się z Buku wielu uczestników powstania. W 1863 roku miał zaledwie 16 lat.

Tomasz Niezieliński był uczniem Szkoły Realnej w Poznaniu. Od roku 1862 otrzymywał stypendium Towarzystwa Naukowej Pomocy dla Młodzieży Wielkiego Księstwa Poznańskiego[3]. Wysokość wsparcia wynosiła 165 tal. Utracił je w 1864, zapewne na skutek opuszczenia szkoły. W późniejszych latach należał do Towarzystwa Młodych Przemysłowców w Poznaniu. W ramach cyklicznych spotkań Towarzystwa w dn. 19 września 1869 roku wygłosił swój referat pod tytułem: „O kotłach parowych”[4].

Ożenił się z Zofią z Rostockich (*1866), córką Aleksandra. Od około 1890 roku małżonkowie mieszkali najpierw w okolicach Charkow, a później Żytomierza na obecnej Ukrainie. Mieli czworo dzieci. Ich najstarszy syn Stanisław urodził się 23 kwietnia 1892 roku we wsi Wielki Bobryk w powiecie sumskim (gubernia charkowska)[5]. Był absolwentem Gimnazjum w Żytomierzu. W odrodzonej Polsce służył jako strzelec w pierwszym dyonie straży granicznej. Poległ w czasie wojny polsko-bolszewickiej 3 stycznia 1920 roku. Jego grób znajduje się na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach. Młodsza od niego siostra Maria urodziła się 23-11-1897 roku. Przyjechała do Poznania w marcu 1920 roku „z Podola” i pracowała w biurze. Wyszła za mąż za Mikołaja Majewskiego. Zmarła 22-04-1975 w Warszawie. Ignacy Niezieliński, kolejny syn Tomasza i Zofii, urodził się 29-07-1903 we wsi Krasnosiółka (rejon cudnowski obwodu żytomierskiego). Od października 1918 roku mieszkał w Poznaniu. Dwa lata później został wcielony do wojska. Od 1929 roku pracował w Urzędzie Skarbowym. Najpierw w Łucku, od 1930 roku w Krzemieńcu, a od 1934 roku w Nowogródku. Zmarł 11-12-1976 w Warszawie. Został pochowany w grobie na Starych Powązkach.

Zofia z Rostockich Niezielińska zmarła 22 lutego 1909 roku w Żytomierzu. Na tamtejszym Cmentarzu Polskim zachował się jej nagrobek. W październiku 1918 roku Tomasz Niezieliński przeniósł się z Szamotuł do Poznania (”inż. Tomasz Niezieliński”). Zmarł w Poznaniu 25 października 1920 roku[6]. Po jego śmierci jeszcze kilkakrotnie był wymieniany jako weteran powstania styczniowego. Pojawiał się w „Rocznikach Oficerskich” z 1924 i 1928 („Tomasz Niezieliński, ppor. (1847), Poznań”)[7,8] oraz „Roczniku Weteranów 1863”[9].

[1] APP, ASC parafii w Buku, 3253/6.1/27, skan 15, poz. 141.
[2] *Powstańcy z 63. roku w Poznaniu do społeczeństwa polskiego*. W podpisie: „w imieniu weteranów z roku 1863 Jan Mikołajczak prezes, Tomasz Niezieliński, Leon Zadorski”, „Postęp” 1920.04.29 R.31 Nr 99.
[3] Dobrosława Gucia, *Stypendyści Towarzystwa Naukowej Pomocy im. Karola Marcinkowskiego 1841-1909*, Poznań 2017.
[4] „Dziennik Poznański” R. 11, nr 224 (1 października 1869), s. 3.
[5] NIAB, ASC parafii Mohylew, f.1781, o.48, d.1, (FHL # 007766808), s. 41, poz. 29.
[6] USC Poznań, księga zgonów poz. 2433/1920.
[7] Rocznik Oficerski 1924, Warszawa 1924, s. 101.
[8] Rocznik Oficerski 1928, Warszawa 1928, s. 868.
[9] J.A. Święcicki, *Rocznik Weteranów 1863 z kalendarzem na 1925 rok*, Warszawa 1924, s. 235.

 © Mariusz Formanowicz, 2008-2026

Zachowało się archiwalne zdjęcie Tomasza Niezielińskiego z czwórką dzieci pochodzące z Żytomierza wykonane najprawdopodobniej około 1910 roku.

